College van beroep
voor de examens

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

U I T S P R A A K 2 1 – 2 4 9

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden
inzake het beroep van

[naam] te [plaats], appellant,

tegen

de Examencommissie [X] van de Faculteit [X], verweerder.

Procesverloop

Op 22 april 2021 heeft appellant verweerder verzocht om hem voor de masteropleiding *[X]* het judicium "cum laude" toe te kennen.

Verweerder heeft dit verzoek bij besluit van 30 april 2021 afgewezen.

Op 9 juni 2021 heeft appellant tegen dat besluit administratief beroep aangetekend.

Verweerder heeft het College laten weten dat is onderzocht of een minnelijke schikking tussen partijen mogelijk was. Op 8 juli 2021 heeft een gesprek tussen partijen plaatsgevonden. Een minnelijke schikking is niet bereikt.

Op 16 juli 2021 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op 4 augustus 2021 tijdens een (digitale) zitting van een kamer uit het College. Appellant was online bij de zitting aanwezig. Namens verweerder was bij de zitting aanwezig [namen], voorzitter respectievelijk secretaris van de examencommissie.

Na afloop van de zitting heeft appellant aan het College een afschrift van zijn Curriculum Vitae toegezonden.

Overwegingen

1 – De gronden van het beroep

Appellant is het niet eens met het besluit van verweerder om hem niet het judicium "cum laude" toe te kennen voor de masteropleiding *[X]*, hierna ook wel te noemen "de master-opleiding".

Volgens hem is er sprake van bijzondere omstandigheden, die voor verweerder aanleiding hadden moeten zijn om toepassing te geven aan artikel 4.12.6 van de Onderwijs- en examenregeling van de master-opleidingen van de Faculteit [X] 2020-2021 ("OER"). Hij heeft de opleiding afgerond met een cijfergemiddelde van 8,0 en behaalde voor zijn scriptie het cijfer 8,5. Alleen voldoet hij niet aan de in artikel 4.12.4 van de OER gestelde tijdslimiet van maximaal twee jaar om de masteropleiding af te ronden. Er is volgens hem echter sprake van relevante bijzondere omstandigheden, omdat hij een uitzonderlijke prestatie heeft geleverd door twee masteropleidingen af te ronden ([X] en [X]), alsmede een doctoraat ([X]), en daarnaast nog onderzoek te doen aan een prestigieuze universiteit in het buitenland ([X] in [X]) ter verrijking van de masterscriptie. Verder heeft hij naast de masteropleiding als postdoc onderzoek verricht in de [X], momenteel in [X].

Ter zitting heeft appellant nog aangegeven dat hij in het studiejaar 2016-2017 eerst een premaster [X] heeft gevolgd. Doordat hij daarnaast een promotietraject doorliep, duurde de masteropleiding langer. Hij is in het studiejaar 2017-2018 met de masteropleiding begonnen en heeft zijn laatste vak behaald op 22 juni 2019. Daarmee heeft hij op de scriptie na alle vakken in twee jaar behaald, feitelijk in 1,5 jaar en een half jaar op [X]. Op 1 maart 2021 heeft hij zijn masterthesis ingeleverd, die hij op 22 april 2021 heeft verdedigd.

Hij vraagt verweerder om coulance toe te passen. Hij vindt dat de mate van overschrijding van de in artikel 4.12.4 genoemde termijn moet worden gerelateerd aan zijn overige werkzaamheden en studieprestaties. Ook is de Corona-crisis van invloed geweest op de studieduur, omdat appellant vanuit het buitenland naar Nederland terug moest om op een Covid-afdeling te gaan werken.

Appellant heeft overigens aan de opleiding gemeld dat hij onderzoek ging doen aan de [X]. In [X] heeft hij ook vakken gevolgd naast het doen van onderzoek voor zijn scriptie. Het betreft dus meer dan slechts het verrijken van zijn scriptie.

Het verkrijgen van het judicium is voor appellant belangrijk, omdat hij van mening is dat hij in zijn verdere carrière voordeel daarvan kan hebben. Hij wil graag een minor met een combinatie van [X] en [X] opzetten. Het onderwerp van zijn scriptie is innovatief. Zijn proefschrift had ook betrekking op dit onderwerp. Hij heeft als parttime-student ingeschreven gestaan en heeft zijn PhD in minder dan 4 jaar afgerond. De colleges volgde hij in de avonduren. In september 2021 begint hij bij het [X].

2 – Het standpunt van verweerder

Het judicium "cum laude" kan volgens artikel 4.12.4 van de OER worden toegekend als het gewogen (cijfer)gemiddelde een 8,0 of hoger is, voor de MA-scriptie minimaal een 8,0 is behaald, én het examen is behaald binnen de nominale studieduur + 1 jaar.

Aan dit laatste criterium voldoet appellant niet: hij deed 4 jaar en 7 maanden over zijn studie, terwijl hij maximaal 2 jaar over zijn studie had mogen doen om voor een judicium in aanmerking te komen: de nominale duur van de opleiding (1 jaar) + 1 jaar.

Het gegeven dat appellant langer over de master heeft gedaan, is volgens verweerder het gevolg van eigen keuzes. De gestelde termijn is met bijna drie jaar overschreden. Verweerder vindt naar aanleiding van het door appellant aangevoerde niet dat er sprake is van "uitzonderlijke prestaties" ofwel "andere relevante bijzondere omstandigheden". Hij heeft niet vooraf aan verweerder voorgelegd dat hij zes maanden als "[X]" aan [X] zou doorbrengen, en heeft ook niet gemeld dat hij een postdoc heeft afgerond.

Verweerder stelt zich op het standpunt niet verplicht te zijn om toepassing te geven aan artikel 4.12.6 van de OER. Verweerder blijft bij het standpunt dat "de gestelde tijdslimiet ruimschoots is overschreden als gevolg van eigen beslissingen

en niet als gevolg van een situatie(s) buiten eigen controle of invloed, oftewel bijzondere omstandigheden."

Bij bijzondere prestaties gaat het volgens verweerder specifiek om prestaties binnen de scriptie of de opleiding. Het is niet de taak van verweerder om externe activiteiten en/of prestaties te beoordelen, aangezien het moeilijk is om deze prestaties objectief te beoordelen. Bij bijzondere omstandigheden gaat het daarentegen veeleer om bijvoorbeeld persoonlijke omstandigheden, zoals ziekte en zwangerschap, die het op tijd afronden van de MA-scriptie redelijkerwijs onmogelijk maken. De Covid-19 pandemie speelt enigszins een rol in dit geval, maar niet in zo'n mate dat dat de termijnoverschrijding daarmee verklaard wordt. Bij het begin van de Corona-maatregelen, maart 2020, had appellant de gestelde termijn voor het predicaat "cum laude" al met ruim 1,5 jaar overschreden.

Appellant heeft de masteropleiding [X] afgerond in het studiejaar 2015–2016. Na het afronden van deze masteropleiding heeft hij zich ingeschreven voor de masteropleiding *[X]*. Daarom is deze prestatie volgens verweerder niet relevant voor de waardering van zijn prestaties voor de masteropleiding [X].

Ter zitting heeft verweerder nader toegelicht dat voor het toekennen van het judicium "cum laude" uitsluitend prestaties binnen de opleiding relevant zijn. Academische prestaties die een student buiten de opleiding heeft geleverd, zijn volgens verweerder bij de beslissing het judicium toe te kennen zonder enige betekenis. Wat appellant naast de masteropleiding [X] heeft bereikt, kan dus niet meetellen voor het toekennen van het judicium.

Voorts is met het studeren aan de universiteit van [X] volgens verweerder ook al rekening gehouden in die zin dat deze studieprestaties hebben bijgedragen aan het cijfer dat appellant voor zijn masterscriptie heeft behaald. Hij heeft niet van tevoren aangegeven dat de tijdsduur zou worden overschreden door het studeren bij [X]. Het is overigens nog niet eerder voorgekomen dat de omstandigheid dat een student een tijdje in het buitenland heeft gestudeerd, is meegewogen in het toekennen van het judicium. De tijdslimiet die aan de toekenning van het judicium is gesteld houdt ook verband met de waardering van de bijzondere prestatie. Slechts in bijzondere omstandigheden zou er reden kunnen zijn om daarvan af te wijken. Daarvoor zou het cijfergemiddelde dan bijvoorbeeld op een

8,5/8,9 moeten liggen. Het is volgens verweerder niet goed mogelijk om de langere studieduur als gevolg van het volgen van een PhD-traject te beoordelen. Verweerder stelt zich op het standpunt dat dit niet bijzonder genoeg is om appellant in aanmerking te laten komen voor het judicium. Dat laat overigens onverlet dat verweerder onder de indruk is van de prestaties van appellant.

Daarnaast vreest verweerder ook voor precedentwerking. In geval van toekenning van een judicium bij een zó grote overschrijding zou de tijdslimiet even goed kunnen worden geschrapt. Het is de eigen keuze van appellant geweest om naast zijn opleiding andere dingen te doen. Er moet sprake zijn van een omstandigheid vergelijkbaar met overmacht. Het gaat dan veelal om ziekte of persoonlijke omstandigheden buiten controle van de student. De omstandigheid dat bijvoorbeeld mantelzorg is verleend, kan een bijzondere, buiten de opleiding gelegen, omstandigheid zijn die aanleiding geeft om toch het judicium toe te kennen, hoewel niet aan de in de OER gestelde vereisten wordt voldaan. Een advies van de studentendecaan of de studieadviseur is dan vereist.

3 – Relevante regelgeving

In de OER is, voor zover hier van belang, vermeld:

Artikel 4.12.4
Onverminderd het bepaalde in 4.12.6 en 4.12.7 wordt op het getuigschrift en op het diplomasupplement het predicaat “cum laude” vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen, die gelden voor zowel voltijd- als deeltijd-opleidingen:

- het gewogen gemiddelde is een 8,0 of hoger;
- voor de MA-scriptie is minimaal een 8,0 behaald;
- het examen is behaald binnen de nominale studieduur + 1 jaar.

Artikel 4.12.6
De examencommissie kan besluiten in andere, bijzondere gevallen een predicaat verlenen, mits de behaalde cijfers niet meer dan 0,5 punt afwijken van de in het vierde dan wel vijfde lid bepaalde. Daarbij valt te denken aan aspecten zoals de ontwikkeling die de student tijdens de opleiding heeft doorgemaakt, bepaalde uitzonderlijke prestaties die de student geleverd heeft in de scriptie of andere relevante bijzondere omstandigheden.

4 – De overwegingen van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek te beoordelen of het bestreden besluit al dan niet in strijd is met het recht.

Volgens vaste rechtspraak van het College (onder meer de uitspraak in de zaken CBE/20-034 en CBE/20-035) komt een student die voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 4.12.4 van de OER zonder meer in aanmerking voor het judicium “cum laude”. Niet in geschil is dat appellant de masteropleiding niet binnen de in artikel 4.12.4 van de OER genoemde termijn heeft afgerond en op grond hiervan niet zonder meer in aanmerking komt voor het judicium “cum laude”.

Wanneer de student niet voldoet aan de eisen die gesteld zijn in artikel 4.12.4 van de OER, heeft verweerder op grond van artikel 4.12.6 van de OER de bevoegdheid om in uitzonderlijke gevallen toch het judicium “cum laude” toe te kennen. In artikel 4.12.6 van de OER zijn enkele voorbeelden vermeld. Dit moet aldus worden begrepen dat de examencommissie ook in gevallen die niet door de gegeven voorbeelden worden bestreken, bevoegd is het judicium “cum laude” toe te kennen.

De bevoegdheid, neergelegd in artikel 4.12.6 van de OER, is bedoeld om de examencommissie in staat te stellen aan studenten die, gerelateerd aan medestudenten in hun jaargang, uitzonderlijke studieprestaties hebben verricht, maar om wat voor reden dan ook niet – geheel – voldoen aan de vereisten van artikel 4.12.4 van de OER, toch het predicaat cum laude toe te kennen. Anders dan de examencommissie wellicht meent, betreft het geen beoordeling aan een beperkt aantal gespecificeerde vereisten, maar een beoordeling in bredere zin of een student in hoge mate (cum laude) of zeer hoge mate (summa cum laude) uitstijgt boven het niveau van de mede-studenten in zijn jaargang.

Hiermee is onverenigbaar dat de examencommissie bij de beoordeling of reden bestaat van die bevoegdheid gebruik te maken, zich baseert op de in artikel 4.12.4 van de OER gestelde maximale studieduur, laat staan dat zij zich op het standpunt

stelt van die bevoegdheid geen gebruik te willen maken als aan die voorwaarde niet is voldaan.

Ook is hiermee onverenigbaar dat de examencommissie academische prestaties die een student buiten de opleiding heeft verricht buiten beschouwing laat bij de beoordeling van de vraag of een student een uitzonderlijke prestatie heeft verricht. De keuze van verweerder om alleen belang te hechten aan binnen de opleiding behaalde resultaten, kan er bovendien toe leiden dat bijvoorbeeld een student die zich gedurende 2 jaar volledig heeft gewijd aan zijn studie en per jaar 30 ECTS met hoge cijfers heeft behaald, voor het judicium in aanmerking komt, terwijl een student die zich breed academisch heeft ontwikkeld door meer dan één studie met goede tot zeer goede resultaten af te ronden, maar die daardoor een iets lager cijfergemiddelde heeft, dan wel iets langer over de opleiding heeft gedaan dan de toegestane 2 jaar, hiervoor niet in aanmerking kan komen. Dit gaat voorbij aan de kern van het judicium “cum laude”, zoals hiervoor beschreven.

Dit wil niet zeggen dat de examencommissie het judicium “cum laude” niet krachtens artikel 4.12.6 van de OER zou mogen toekennen aan een student die alleen binnen de opleiding, gerelateerd aan zijn medestudenten, een uitzonderlijke prestatie heeft verricht. Het is echter niet toegestaan alleen in deze gevallen gebruik te maken van deze bevoegdheid, zoals verweerder voorstaat.

Bij de beoordeling of in het geval van appellant sprake is van een uitzonderlijk geval dient verweerder álle door appellant behaalde studie-resultaten en academische prestaties buiten de opleiding te relateren aan de resultaten die door andere studenten uit de jaargang van appellant zijn behaald.

De bijzondere omstandigheden waarop appellant zijn verzoek heeft gegrond zijn:

a) dat hij gedurende de gehele studieperiode full-time als PhD-student [X] heeft gewerkt, daarna als [X] en nu als [X], en
b) dat hij in het kader van verrijking van de masterscriptie en de opleiding [X] in zijn algemeenheid een half jaar als “[X]” aan de Faculteit [X] in [X] heeft gestudeerd en onderzoek heeft gedaan en daar extra aanvullende vakken heeft gevolgd.

Het College heeft kennis genomen van het Curriculum Vitae dat appellant na afloop van de hoorzitting heeft toegezonden. Daaruit blijkt dat appellant in het studiejaar 2016-2017 een premaster [X] heeft gevolgd. Dit is door verweerder niet weersproken. Ook is door verweerder niet weersproken dat appellant op 22 juni 2019, derhalve binnen twee jaar, zijn laatste vak voor de masteropleiding heeft behaald, op de MA-scriptie na. Daarna heeft appellant blijkens het CV als "[X]" onderzoek gedaan aan de [X] op het gebied van [X].

Het College overweegt dat verweerder zich weliswaar op het standpunt stelt dat dit onderzoek aan de universiteit van [X] heeft bijgedragen aan het eindcijfer dat appellant voor zijn masterscriptie heeft gekregen, maar niet valt te ontkennen dat dit tevens een omstandigheid is die heeft bijgedragen aan de ontwikkeling die appellant als [X] tijdens de opleiding heeft doorgemaakt. Dat appellant – naar verweerder stelt – niet vooraf toestemming heeft gevraagd aan de universiteit van [X] vakken te volgen, kan er toe leiden dat die vakken niet in het Leidse curriculum kunnen worden opgenomen. Voor de beoordeling of appellant al dan niet in aanmerking komt voor het judicium "cum laude" is het ontbreken van die toestemming niet relevant.

Appellant heeft verder aangegeven dat het onderwerp van zijn scriptie innovatief is en dat hij van plan is om op dat gebied een minor te ontwikkelen. Ook de inmiddels afgeronde promotie in de [X] is een academische prestatie die verweerder dient te betrekken bij de beoordeling of appellant, gerelateerd aan zijn medestudenten, een uitzonderlijke prestatie heeft verricht.

Uit het voorgaande volgt dat verweerder ten onrechte heeft overwogen dat appellant ondanks een gewogen gemiddelde van een 8,0 of hoger en het behalen van minimaal een 8,0 voor de MA-scriptie, ten opzichte van zijn medestudenten geen uitzonderlijke prestatie heeft verricht. Bij deze beoordeling heeft verweerder ten onrechte de hiervoor genoemde, door appellant naar voren gebrachte omstandigheden buiten beschouwing gelaten. Bij de beoordeling of appellant een uitzonderlijke prestatie heeft verricht kan verweerder waarde hechten aan de periode waarin die prestatie is verricht. Verweerder dient er dan echter ook rekening mee te houden dat appellant als deeltijdstudent stond inschreven. Dit is bij de toepassing van artikel 4.12.4 van de OER weliswaar niet van belang, maar

bij de toepassing van artikel 4.12.6 van de OER kan dit niet buiten beschouwing worden gelaten.

Het voorgaande leidt tot de slotsom dat het bestreden besluit niet met de vereiste zorgvuldigheid voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd. Het administratief beroep is gegrond en het besluit van 30 april 2021 wordt vernietigd wegens strijd met de artikelen 3:2 en 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht.

Verweerder dient met inachtneming van deze uitspraak een nieuw besluit te nemen op het verzoek van appellant om toekenning van het judicium “cum laude”, met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen. Verweerder zal alle door appellant genoemde omstandigheden integraal en kenbaar moeten betrekken bij de beoordeling of sprake is van een uitzonderlijke prestatie en dit ook kenbaar moeten relateren aan de prestaties van de medestudenten uit de jaargang van appellant. Het College zal daarvoor een termijn stellen van twee weken na verzending van deze uitspraak. Als appellant zich niet met dit besluit kan verenigen, kan hij daartegen opnieuw administratief beroep instellen bij het College.

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

I. verklaart het beroep gegrond;
II. vernietigt het besluit van 30 april 2021;
III. draagt verweerder op om binnen twee weken na het verzenden van deze uitspraak een nieuw besluit te nemen op het verzoek van appellant om in aanmerking te komen voor het judicium “cum laude”, met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. O. van Loon (voorzitter), dr. A.M. Rademaker, dr. C.V. Weeda, M.C. Klink MJur (Oxon.) BA en E.L. Mendez Correa LLB (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. I.L. Schretlen.

mr. O. van Loon,
voorzitter

mr. I.L. Schretlen,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: